

V Rakousku je zákonodárným orgánem národní rada volená všemi občany, se spolkovou radou volenou zemskými sněmy. Ve spolkové radě jsou země zastoupeny poměrně k počtu obyvatel země. Členové spolkové rady nemusí být členy z. sněmu, který zastupují, ale musí mít pasivní volební právo. — Nár. rada a spolková rada se scházejí k společnému spolkovému zasedání k volbě presidenta a jeho přísaze, dále pak k potvrzení a vypovědění války. — Nikdo nemůže být současně členem nár. a spol. rady. To jsou tak asi zásadní směrnice jednotlivých jednacích řádů v německých zemích. Ve sbírce předchází každému jednacímu řádu část ústavy dotýčnej země týkající se právě jedn. řádu, a tak kniha tato tvoří pěkný obraz jednacích řádů a zároveň i vzájemných odchylek, které vesměs nejsou tak zásadní, spíše více méně formální.

Lad. Malý, (Ref. ze semináře prof. Pešky v Bratislavě).

Dr. A. von Staff: Das Schiedsgerichtsverfahren nach dem heutigen deutschen Recht. — Berlin 1926. Carl Heymanns Verlag. 8^o. Stran 333. Cena (brož. 15.—, váz. 16.— RM.) neuvedena. — Podle předmluvy spisovatelovy má tato kniha býti příručkou pro rozhodčí soudce a strany v rozhodčím řízení. Než obsahlým zpracováním tématu a zejména početné literatury stává se též cennou příručkou pro teorii. Počíná výkladem historického vývoje rozhodčí smlouvy a rozhodčího řízení. Na to uvádí jednotlivé druhy rozhodčích soudů a to včetně rozhodčích soudů vyskytujících se v rávu veřejném. Spisovatel velice obšírně pojednává o rozdílu mezi rozhodcem a smírčím (arbitrator). Jeho vývody jsou celkem správné, ačkoliv mohl rozlišení to snadněji odůvodnit, kdyby na místě »rávního poměru« u rozhodce a »okolností« u smírčího, vyšel z pojmu povinnosti. Máme za to, že rozdíl mezi oběma se dá daleko spolehlivěji vystihnouti tím, že rozhodce rozhoduje o sporné povinnosti a jeho výrok jest tedy normou, kdežto smírčí (Schiedsgutachter) rozhoduje jen spornou otázku skutkovou a jeho výrok jest tedy pouhým empirickým úsudkem. Následuje pak obšírné pojednání o smlouvě o rozsudím. Po všeobecných výkladech o účelu a poslání rozhodců v hospodářském a obchodním styku přistupuje spisovatel k jednotlivým ustanovením rozhodčí smlouvy. Důležitý rozdíl práva německého proti našemu spočívá v tom, že německé právo nevyžaduje vždy písemné formy pro smlouvu o rozsudím, nýbrž jen v některých případech. Kapitola o úřadu rozhodčího soudce pojednává hlavně o smlouvě rozsudiho se stranami (receptum arbitrii), o jejím uzavření a zrušení. Správně spisovatel pokládá rozhodce za soudce, totiž za orgán povoláný k výkonu soudnictví, a dokládá to zejména jeho trestní odpovědností podle něm. práva, již tento má vedle odpovědnosti civilní. Vlastnímu řízení rozhodčímu jest věnována pátá hlava spisu, jež vhodně doplňuje sporá ustanovení zákona. V této části jest kniha psána hlavně s ohledem na potřebu laiků. Pojednání o rozhodčím výroku bere zřetel hlavně na jeho materiální obsah a zabývá se otázkou, jaké normy má rozhodce aplikovati, na což odpovídá, že hlavně normy morální vedle norem právních. Výklady ovšem se nesou v duchu panující procesní teorie německé, ačkoliv spisovatel látku vědecky založeným výkladem neprobírá a nevyslovuje se pro žádný z dotčených směrů vědeckých. Praktická potřeba právníků i neprávníků jest vůdčí zásadou též dalších kapitol o součinnosti státních soudů v rozhodčím řízení, o prostředcích opravných a o nákladech řízení. V závěru oceňuje spisovatel význam rozhodčího řízení a jeho jednotlivých druhů a vyslovuje se pro jeho další zákonné vybudování. Ke spisu připojený text §§ 1025—1048 c. ř. s. pro řiší něm. zvyšuje praktickou upotřebitelnost díla, jež jest hlavně praxí určeno a nelze pochybovati o tom, že jí také dobře poslouží.

Dr. Gerlich.